

УДК 332.14(477.8)

**РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ЗДОЛБУНІВЩИНИ ТА
УРВЕНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

К. В. Шкуль

студентка 4 курсу, група ПУА-41, навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Науковий керівник – д.держ.упр., професор Л. Х. Тихончук

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

В даній статті досліджено перспективи регіонального розвитку Здолбунівського району за допомогою механізму розробки та впровадження у дію стратегії розвитку.

Розглянуто сильні та слабкі сторони Здолбунівського регіону у вигляді SWOT-аналізу та акцентовано увагу на одну із сільських рад цього району – Урвенську сільську раду.

Ключові слова: регіон, розвиток, стратегія, регіональне управління.

В данной статье исследованы перспективы регионального развития Здолбуновского района с помощью механизма разработки и внедрения в действие стратегии развития.

Рассмотрены сильные и слабые стороны Здолбуновского региона в виде SWOT-анализа и сделан акцент на один из сельских советов этого района – Урвенский сельский совет.

Ключевые слова: регион, развитие, стратегия, региональное управление.

Abstract: this article examines the prospects for regional development of Zdolbuniv district through the mechanism of development and implementation of development strategies. The strengths and weaknesses of the Zdolbuniv region are considered in the form of a SWOT analysis. However, attention is focused on one of the village councils of this district – Urven village council.

Keywords: region, development, strategy, regional management.

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі міст і регіонів у територіальному поділі праці. Саме ці одиниці управління державою стають локомотивами розвитку, зважаючи на здатність максимально враховувати потреби населення та наявні ресурси для ухвалення рішень на місцевому рівні, а поза тим – ефективно зменшувати навантаження на органи центральної влади. Тож розвиток міст, незалежно від їхніх масштабів, значною мірою визначає ефективність змін національного характеру та впливає на розвиток не лише регіону, а й держави загалом. А якісний план такого зростання є передумовою ухвалення максимально конструктивних рішень.

Особливої актуальності проблематика стратегічного планування регіонального розвитку в Україні набула у зв'язку з децентралізацією влади та реформою державного управління. Ці заходи передбачають передання повноважень і відповідних фінансових ресурсів для розвитку територій на місцевий рівень, чим і обумовлюється необхідність удосконалення методології та інструментарію стратегічного планування як на національному, так і на локальному рівнях.

Питання економічної політики та регіонального розвитку України висвітлювали у своїх працях такі відомі вчені, як Амоша О., Барановський М., Варналій З., Геєць В., Долішній М., Дорофієнко В., Герасимчук З., Орловська Ю. та інші.

Завданням даної статті є визначення можливостей та ризиків розвитку Здолбунівського району, зосереджуючи увагу на сильних та слабких сторонах регіону.

Функціонування господарського та соціального комплексу регіонів потребує дієвих механізмів, спроможних забезпечити стабільне функціонування регіональної системи. Серед таких механізмів провідна роль належить регіональному управлінню – діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, спрямованої на досягнення пріоритетів, визначених у стратегії. Досягнення пріоритетів не є безпосереднім і винятковим наслідком управлінського впливу, а залежить від багатьох інших чинників. Поряд з цим саме управлінський вплив разом із дією об'єктивних законів може забезпечити позитивний синергетичний ефект регіонального розвитку.

Здолбунівщина – це промислово-аграрний регіон зі значним ресурсним та інвестиційним потенціалом. Основними пріоритетами інвестиційного розвитку району визначено:

- ✓ реконструкцію виробничих потужностей підприємств із виробництв сучасних будівельних матеріалів (цементу, шиферу, керамічної та лицювальної цегли);
- ✓ впровадження енергозаощаджувальних заходів;
- ✓ будівництво підприємств переробної промисловості;
- ✓ капітальний ремонт та будівництво нових систем водопостачання та водовідведення;
- ✓ модернізація систем теплопостачання;
- ✓ розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури.

Сильні та слабкі сторони розвитку Здолбунівського регіону, можливості та загрози, які мають враховуватись при розробці стратегії розвитку регіону, викладені в таблиці [1]

Таблиця

Аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз розвитку
Здолбунівщини

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Наявність кваліфікованих кадрів 2. Значна частка родючих ґрунтів і їх екологічна чистота 3. Наявність сировинної бази будіндустрії 4. Інвестиційна привабливість підприємств 5. Багатопротільний сільськогосподарський комплекс 6. Розвинута мережа шляхів сполучення 7. Наявність залізничного сполучення 8. Високий рівень духовності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Високий рівень безробіття 2. Недостатнє використання рекреаційного потенціалу 3. Високий рівень зносу основних виробничих потужностей 4. Велика кількість недіючих підприємств і підприємств-банкрутів 5. Неналагоджена система заготівлі і переробки с/г продукції 6. Незадовільний стан шляхів 7. Недостатнє забезпечення населення комунальними послугами 8. Недостатній рівень технічної оснащеності сучасною технікою та устаткуванням медичних закладів, навчальних установ
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Налагодження співпраці з Республікою Польща та Республікою Білорусь 2. Збільшення робочих місць 3. Вливання інвестиційного капіталу в економіку району 4. Дотації в сільське господарство 5. Покращення автодорожнього покриття 6. Залучення грантових коштів на покращення соціальної інфраструктури 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Високий рівень зовнішньої міграції населення 2. Неврегульовані земельні відносини, невідповідність використання земельних ресурсів вимогам раціонального природокористування 3. Фінансова залежність від обласного та державного бюджетів 4. Зниження ціни на сільгосппродукцію 5. Неєфективний проблемний житлово-комунальний сектор 6. Брак коштів, недостатнє бюджетне фінансування галузей освіти, культури і охорони здоров'я

Досягнення цілей, визначених стратегіями розвитку регіонів має базуватися на створенні умов для вирішення існуючих проблем за допомогою застосування програмно-цільового методу у системі планування та розвитку регіону.

Безпосередніми виконавцями основних завдань, пов'язаних із реалізацією на практиці положень стратегії, є місцеві владні структури, органи місцевого самоврядування, державні установи та організації. Їх діяльність у напрямках, передбачених стратегією, створюватиме умови для заохочення та спрямування дій комерційних підприємств, приватних осіб, громадських та самоврядних організацій згідно з передбаченими стратегією цілями, пріоритетами та завданнями.

До складу Здолбунівського регіону входить Урвенська сільська рада, що була утворена в 1939 році. Села, які входять до цієї сільської ради славляться багатою історією, культурою та традиціями. Значну роль у цьому відіграли чехи, які проживали на території Урвенської сільської ради в 1872–1947 роках. В спадок від них залишилося багато споруд, які використовуються і сьогодні (будинок культури, млин, приміщення сільської ради, відділення зв'язку, дільниця державної ветеринарної медицини). У селі Гільча Друга (на території Урвенської сільської ради) знаходиться кімната-музей в будинку культури, пам'ятка архітектури місцевого значення «Заїзд-корчма» та «Млин Говорки», а також «Будинок Говорки». З 2017 року підприємець Гаврон Олександр Анатолійович з власної ініціативи відтворює поселення чехів початку ХХ ст. в проєкті «Етнографічний музей-садиба «Гульча» [2]. Чимало епізодів документального фільму «Volynští» («Волиняки») знімали в Гільчі Другій [3]. Жителі села допомагали знайти необхідні реквізити, одяг, підводу, а також зіграли чеських переселенців, які в 1871 р. прибули сюди в пошуках кращого життя. В жовтні 2013 року фільм транслювався на національному каналі СТ2 Чеського телебачення. Режисер фільму – Ян Манчушка, сценарій написав Любомир Сазечек, син чеха з Миротина.

У селі Гільча Друга Урвенської сільської ради віднедавна повноцінно функціонує місцева пожежна команда. На чергуванні перебувають два працівники, які зможуть оперативно виїхати за викликом пожежною машиною [4].

Отже, поведений SWON-аналіз дозволяє зробити висновок, що великою загрозою Здолбунівського району є фінансова залежність від обласного та державного бюджетів, бракує коштів на фінансування галузей освіти, культури і охорони здоров'я, адже на Здолбунівщині недостатній рівень технічної оснащеності сучасною технікою та устаткуванням медичних закладів та навчальних установ. Також через нестачу робочих місць на Здолбунівщині є високий рівень зовнішньої міграції населення.

Перспективою Урвенської сільської ради є ефективна робота органу місцевого самоврядування. Сільська рада за останні 5 років перемогла у 12 конкурсах і грантах, в яких було виграно більше 500 тис. грн, які використано на розвиток села, покращення умов проживання та розвиток туристичної привабливості.

1. Стратегія сталого розвитку Здолбунівського району на 2013-2017 роки. 2. Стратегія сталого розвитку Урвенської сільської ради Здолбунівського Району на термін 2013-2017 роки. 3. Як чехи у Гільчі кіно знімали. URL: <http://visti.rovno.ua/article/yak-chehi-y-gilchi-kino-znimali/> (дата звернення: 18.10.2020). 4. У селі Гільча Друга, що на Рівненщині, є власна пожежна команда. URL: <http://www.golos.com.ua/article/328744> (дата звернення: 18.10.2020).